

Τα μέλη ενός Χαρέμιού

Η ξεχασμένη ιστορία μιας κλειστής κοινωνίας είναι η αφορμή για την τελευταία δουλειά της Λήδας Παπακωνσταντίνου στο Επίκεντρο.
Από την Ιόλη Μαυρέα

Η Λήδα Παπακωνσταντίνου είναι η πρώτη γυναίκα περφόρμερ. Σημαντική εκπρόσωπος της γενιάς του '80, δημιουργεί με τα έργα της μια ξεχωριστή ατμόσφαιρα. Η αποσπασματική αφήγηση ενός χώρου που επιχειρεί να αρθρώσει το δικό του λόγο, αποτυπώνεται με τρόπο ιδιαίτερο και χαρισματικό στη δουλειά της. Τα «Μέλη» είναι το πρώτο μέρος μιας τριλογίας που έχει ως πυρήνα του το ταξίδι και αποτελείται από κατασκευές και γλυπτικές φόρμες. Τι συναντά ο καλλιτέχνης σ' αυτό το ταξίδι, ιδιαίτερα όταν βρίσκεται ανάμεσα σε Ανατολή και Δύση; Μια περιπλάνηση σ' έναν κόσμο ξεχασμένο, χωρίς τη μνήμη του οποίου, όμως, η ζωή δεν μπορεί να συνεχιστεί.

Αφετηρία της, για την έκθεση που παρουσιάζεται στην γκαλερί Επίκεντρο, το χαρέμι. Όχι φυσικά μόνο από την πλευρά της γυναίκας, αλλά ως γενική έννοια μιας μικρής έγκλειστης κοινωνίας, καθόλου ομοιογενούς και χωρίς ενιαίο κώδικα, αφού τα «μέλη» της προέρχονται από διαφορετικές πατρίδες και είναι υποχρεωμένα να ζήσουν μαζί και φυσικά να επικοινωνήσουν. Η αποσπασματικότητα γίνεται τρόπος ζωής αλλά και έκφρασης για τη Λήδα Παπακωνσταντίνου.

Περισσότερο δουλεύει από τη μεριά του παρατηρητή, που παρακολουθεί ό,τι συμβαίνει μέσα σ' αυτό το χώρο. «Σκεφτόμουν τις γυναίκες στο χαρέμι και το πώς μιλούσαν μεταξύ τους ή έκρυβαν μυστικά. Άλλη γλώσσα η καθεμιά, μνήμες διαφορετικές, όλες μαζί στον ίδιο χώρο και ο χρόνος αναδιπλώνεται αργά, σχεδόν αδιόρατα. Αυτές λοιπόν φτιάχνουν διάφορα αντικείμενα, τα οποία εγώ παρουσιάζω. Δεν έχουν καμία τεχνολογική γνώση αλλά είναι τεχνήτριες. Ξέρουν την κατασκευή των αντικειμένων μέσα από μια τεχνογνωσία αιώνων. Ξέρουν να ρά-

βουν, να κάνουν κατασκευές με τα χέρια...». Οι άνθρωποι στη δουλειά της Λήδας κάτω από οποιοσδήποτε συνθήκες έχουν τη δυνατότητα κατασκευής και εφαρμογής των ονείρων τους.

Αλλά τι είναι αυτό που ενώνει όλο αυτό τον κόσμο; Η γνωστή μας μαστίχα της Χίου. Όλες οι γυναίκες μασούσαν μαστίχα. Έτσι γίνεται στοιχείο του ταξιδιού, αλλά και ο συνδετικός κρίκος ανάμεσα στην Ανατολή και τη Δύση.

Τα υλικά που χρησιμοποιεί είναι παράταιρα. Από ξύλο ελιάς μέχρι βελούδινα στρώματα, μαξιλάρια, αραχνοϋφαντα πλέγματα, όλα, όμως, καλυμμένα με φύλλα χρυσού.

Η αγωνία της Παπακωνσταντίνου για το σημερινό κόσμο εντοπίζεται στο σβήσιμο της μνήμης. Μιας ιστορικής μνήμης που χάνεται, γιατί δεν υπάρχει πληροφόρηση. «Ο κόσμος που βιώνουμε καθημερινά είναι τόσο δυνατός και γρήγορος που σχεδόν καταργεί τη μνήμη», λέει η ίδια. «Η παλιά πληροφορία μάς χρειάζεται, όπως ακριβώς και η ιστορία. Είναι κομμάτι, μέρος της συνολικής μας συνείδησης». Η έκθεση ξεκινά στις 13 Ιανουαρίου και θα διαρκέσει ως τις 20 Φεβρουαρίου. ■

